DE HISTORIE

Najaar 2016

Uitgave: Historische Kring Ankeveen 's-Graveland Kortenhoef

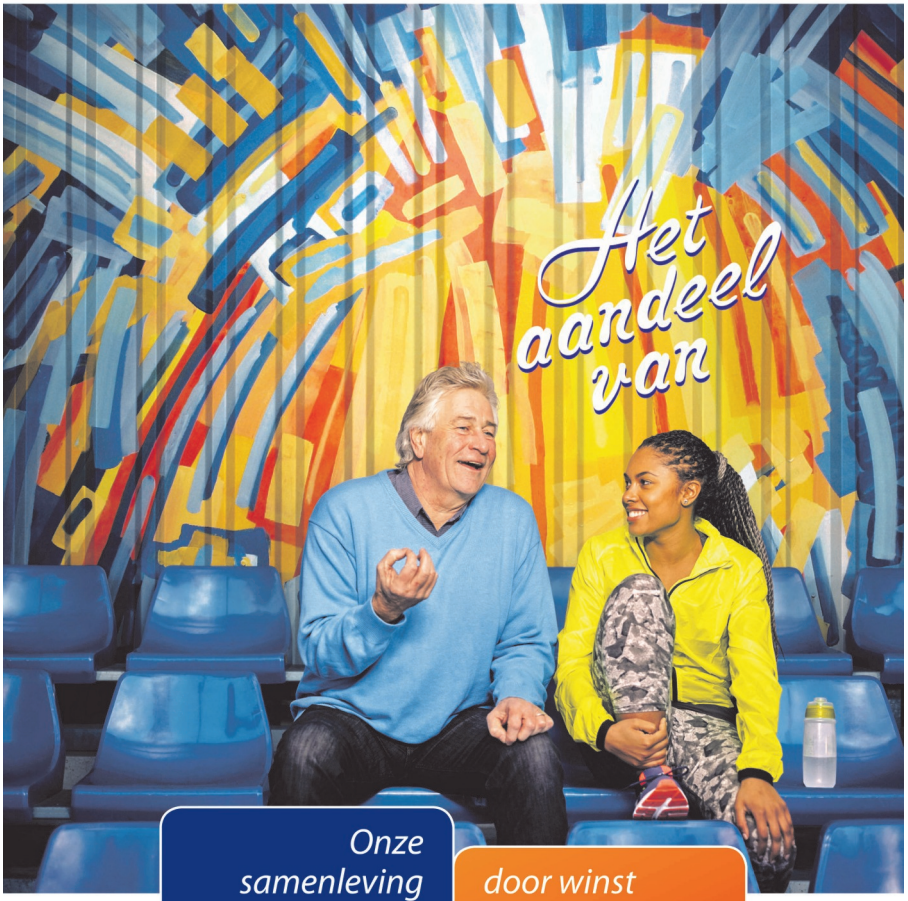

Een deel van onze winst geven we terug aan de samenleving.
Daarmee ondersteunen we vele intiatieven zoals de Historische Kring Ankeveen, 's-Graveland en Kortenhoef.

www.rabobank.nl/gvs

Een aandeel in elkaar

Rabobank

Historische Kring Ankeveen 's-Graveland Kortenhoef

32ste jaargang nummer. 4, Najaar 2016

Inhoud

3	Bij de voorplaat
4	Voorwoord
5	Levenslijn van de heer Wim Kozijn
13	Schenkingen
15	Oude ambachten herleven
20	Sinterklaas, wie kent hem niet.....
29	Van Huizen gesproken
34	Colofon

Auteursrecht voorbehouden; gehele of gedeeltelijke overname of reproductie van de inhoud van deze uitgave, op welke wijze ook, is zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende verboden, behoudens beperkingen bij de Wet gesteld.

Bij de voorplaat

Jan Knikker sr. Plassengezicht omgeving Kortenhoef

De kunstschilder Jan Simon Knikker sr. (1889 - 1957) behoorde tot de schilders die de losse penseelvoering en voorkeur voor eentonige, atmosferische weergave van de natuur van de Haagse impressionisten in de 20ste eeuw voortzette.
Hij wordt dan ook, net als zijn zoon Jan Knikker jr, gerekend tot de 'nabloei' van de Haagse School. Knikker sr. schilderde vooral watergezichten, landschappen en stadsgezichten. Hij was een leerling van zijn broer Aris Knikker.
Hij woonde en werkte in Hillegom en Leiden en vanaf 1914 in Den Haag en Wassenaar. Zijn werk was in het buitenland zeer gezocht.

Jan Knikker schilderde regelmatig in de omgeving van Kortenhoef en logeerde dan, zoals veel schilders waarschijnlijk in het Rechthuis.
Jan Knikker sr. Gebruikte ook de pseudoniemen: H. Endlich, Markestein en Welther
(Bron: Kunstkamer Wijdemeren)

Voorwoord

Vóór u ligt weer een nieuwe periodiek met enkele lezenswaardige verhalen.

Zoals eerder Wim Kozijn al een verhaal schreef over Co de Kloet, was het nu de beurt aan Co om een verhaal te schrijven over onze oud-burgemeester Wim Kozijn. Schreef Wim Kozijn meer over het leven van Co de Kloet buiten de politiek, Co brengt hier natuurlijk wel de politiek ter sprake.

Gerrie van Rijn-Luijer heeft zich natuurlijk weer verdiept in het wel en wee van de bewoners van een bepaald huis. Daarnaast heeft zij zich verdiept in het Sinterklaasfeest, waarover tegenwoordig zoveel te doen is.
Waar komt deze traditie vandaan en hoe werd dit in Nederland gevierd? Waarna zij vertelt hoe dit dan in onze dorpen werd beleefd en hoe ging dit in de huiskamer?

Ook vindt u nog een korte terugblik op de tentoonstelling, welke voor ons een groot succes is geweest. En zoals dit natuurlijk gaat, is er al weer gesproken over een thema voor 2018. Er ligt nu al weer een idee, waar we u zeker een hoop plezier mee hopen te doen. Het blijft natuurlijk nog wel even binnen ons verenigingsgebouw waarover deze zal gaan.

Zoals u misschien weet is Thimo Veenman, die al jaren een vaste medewerker was, niet meer in staat ons als vrijwilliger te ondersteunen. Wij willen hem hier nog eens bedanken voor het vele werk wat hij gedaan heeft. Hiermee is ook onze laatste vrijwilliger aan de Kerklaan verdwenen die Ankeveen als zijn aandachtsgebied had. Ook Jan Veenman moesten wij al missen.
Wij zijn dan ook op zoek naar een vrijwilliger die ons kan ondersteunen met zijn kennis over Ankeveen. Er zullen zeker nog verhalen over Ankeveen te vertellen zijn. Wie durft dit aan?

Rest ons nog u veel leesplezier te wensen.

LEVENSLIJN

Oud wethouder van ‘s-Graveland Co de Kloet in gesprek met de oud burgemeester van ‘s-Graveland Wim Kozijn .

Het is hem aan te zien, dat hij geniet van het goede leven. Hij is nu 76 jaar, 52 jaar getrouwd en is in Kortenhoef blijven wonen, waar hij het reilen en zeilen van de lokale politiek wel volgt, maar er angstvallig buiten blijft. Over de huidige fusie perikelen hoor je hem niet, trouwens, hij heeft al eens iets dergelijks meegemaakt. Zijn huis in Frankrijk heeft hij van de hand gedaan. Met zijn twee zonen, de een jurist, de ander beleidsadviseur, heeft hij een uitstekende relatie. Zijn kleinkinderen ziet hij vaak genoeg.

Hij doet nog wel het een en ander. Voor mediation kun je hem inhuren. Een enkel voorzitterschap, een raad van toezicht, een bijdrage aan de ontwikkeling van het befaamde Brinkhuis in Laren, een catalogus, een verhaal voor het blad van de Historische Kring, het klinkt veel, maar dat is het niet. Zelfs het juryvoorzitterschap bij het Nationale Kampioenschap Palingroken (het NKP) kon er nog wel bij. Als zijn sonore stem uit de speakers over de dijk had geklonken, konden we de winnaar feliciteren.
De jaarlijkse wijnreis met zijn twee in het leven zo zeer geslaagde jongens zal van dit alles zeker nooit last hebben gehad.

Wim Kozijn, van 1987 tot 2002 burgemeester van ‘s- Graveland is bezig aan zijn derde leven. Want zo zou je zijn bestaan kunnen indelen. Een leven voor, een leven na, en een leven tijdens die roemruchte jaren dat hij hier het dagelijks bestuur regisseerde, met krachtige hand. Nooit te beroerd zijn mening te geven, niet boven, maar met beide benen in de politiek staande, hetgeen te danken en volgens sommigen te wijten was aan zijn vroegere wethouderschap.

Zijn jeugd en jonge jaren

Hij werd geboren in Herwijnen, aan de Waal, in het eerste oorlogsjaar 1940. Een dorp met een steenfabriek, met klompen- en schoenenkinderen al naar gelang je arm of minder arm was. Zijn vader was schipper uit een familie van alleen maar schippers. Ze woonden in een dijkhuis, zo'n woning waarin je vanuit je zolderkamer nog tegen de dijk aankijkt. Een sober bestaan, ondanks dat hij wel een schoenenkind was. Hij was een uitblinkende leerling op de lagere school, daarna de ULO in Gorinchem, deed de Kweekschool en daarna de eerste onderwijzersbaan in Rotterdam-Hoogvliet.
Hij vervulde zijn militaire dienstplicht in Nieuw-Guinea, het laatste stukje Indië kolonie dat Nederland wilde behouden onder aanvoering van minister Joseph Luns, tot verbijstering van de hele wereld. Op weg naar hun tropische bestemming moesten de soldaten alvorens het Panamakanaal binnen te varen hun uniform verwisselen voor burgerkleding omdat de Amerikaanse controleurs een Nederlands troepentransport de doorgang zouden weigeren.

Terug in Nederland werd hij in 1964 leraar aan een ULO/MAVO in Driebergen en daarna aan het opleidingsinstituut De Horst, waarmee we langzamerhand zijn beland in de aanloop naar de roerige jaren 70 en het meest linkse kabinet ooit, namelijk dat van Joop den Uyl in 1973.

De politiek in
De tijdgeest raakte hem. In 1968 wordt hij lid van de Partij van de Arbeid, in 1970 verschijnt hij in de lokale politiek, richt met politieke vrienden PS70 op, treedt in 1974 de gemeenteraad van Driebergen binnen en wordt vier jaar later benoemd tot wethouder. Hij zal dat tot 1987 blijven. Dan raadt burgemeester Jongeneel hem aan te gaan solliciteren naar een burgemeesterspost. 's-Graveland is bingo. Hij krijgt alle steun van Roel de Wit, partijgenoot en commissaris van de Koningin. Roel negeert de lobby die in 's-Graveland door CDA kringen wordt opgezet ten behoeve van een gelijkgestemde geest en in maart 1987 wordt Wim Kozijn de eerste PvdA burgemeester van 's-Graveland. Een nieuw leven, een nieuwe uitdaging.

Burgemeestersjaren
Die burgemeestersjaren in 's-Graveland waren niet altijd even gemakke-

lijk. Terugkijkend is hij er erg mild over. Geen spoor van cynisme. Zijn grootste opponent in de politieke arena was altijd weer Dorpsbelangen, als aanvoerder van de oppositie. Hij spreekt nu van een haat-liefde verhouding, min of meer een bevestiging van wat hij zei toen Dorpsbelangen 25 jaar bestond:

"Hoe anders zou de dorpspolitiek eruit hebben gezien als Dorpsbelangen niet zou hebben bestaan. Saaier, kleurlozer, rustiger, volgzamer, paternalistischer en wellicht onbeduidender."

Soms waren de conflicten nogal hevig. Soms ging Dorpsbelangen te ver,

Noordereinde Boekestyn, burgemeester Kozijn legt eerste steen van Duphar laboratorium 26-08-1988. links wethouders Gerard Torsing en Co de Kloet, rechts Hr .Jourquin directeur van Solvay Duphar BV (vroeger Philips Duphar)

een enkele keer wel erg ver. Soms irriteerde zijn optreden in de gemeenteraad niet alleen Dorpsbelangen, als hij weer eens lang aan het woord was geweest om het beleid van zijn zwijgende wethouders te verdedigen. Aan zwijgen deed hij nooit.
"Als wethouders in het nauw komen is het de taak van de burgemeester voor hen op te komen" zei hij in de Gooi- en Eemlander van 10 juni 2000. En dat iemand eens turfde dat hij in zo'n vergadering drie kwartier aan het woord was geweest kon hem achteraf verbazen.

Het was een tijd dat de krant de lokale politiek op de voet volgde. Dat was voor een burgemeester niet altijd aangenaam, maar het gezag dien je als journalist kritisch te benaderen Mooi voorbeeld daarvan was zijn optreden toen de recalcitrante dominee Henk Abma in Kortenhoef het kerkhof als expositieruimte voor geavanceerde kunst inrichtte, tot grote woede van bewoners van de Kortenhoefse dijk Hij verbood het gebruik van de openbare ruimte, dat een kerkhof nu eenmaal is.
"Ik voel me bedwongen in een rol die ik niet wens. Die mij ook helemaal niet ligt. Dat is die van de burgemeester die kunst gaat verbieden. Zoiets is hier niet aan de orde. Kunst mag, moet zelfs controversieel zijn. En de overheid dient zich zelfs verre te houden van ieder inhoudelijke oordeel. Maar in dit geval wil ik eraan toevoegen: blijf dan weg van het kerkhof."
De Gooi-en Eemlander van 15 augustus 1991. Als beloning mocht hij diezelfde week nog in de NRC lezen waar hij eigenlijk woonde: "Staphorst onder de rook van Amsterdam".

Nu, vandaag de dag, heeft hij het gevoel niet de burgemeester van de hele raad te zijn geweest. Ik deel die mening niet. In mijn beleving heeft hij zich altijd tussen en niet boven de partijen bewogen zonder zijn eigen politieke voorkeur te laten meespelen. "De boel bij elkaar houden" was de opdracht die commissaris de Wit hem bij zijn aantreden meegaf. Dat is hem op één keer na, aardig gelukt.
Een dieptepunt, dat hem erg heeft geraakt was het zogenaamde Contain rapport, in december 1998 uitgebracht door een adviesbureau van buiten, over een ernstige bestuurscrisis. Er was sprake van hevig verstoorde verhoudingen, zowel in het politieke circuit als binnen het ambtelijk apparaat.

Hij kwam er niet ongeschonden vanaf, vond dat zijn positieve kanten waren onderbelicht en vindt het nog steeds een smet op zijn blazoen. Als je het overigens afzet tegen de geweldige dreun die Dorpsbelangen in het rapport kreeg, valt het nogal mee. Het was een roerige periode, dat wel, maar hij constateert dat het ook een tijd was, waarin veel mooie dingen tot stand zijn gekomen. Het behoud van de Oude School aan de Kortenhoefse dijk, nu een sieraad en actief centrum, is voor een groot deel aan hem te danken. Het verhinderen van de teloorgang van De Karekiet, de eerste en beroemdste jeugdherberg, bleef dank zij zijn soepele hanteren van de regels gespaard. Een winkelcentrum met een uitstekend geoutilleerde Dobber, hij deed er zijn uiterste best voor. Hij glorieerde in de 's-Gravelandse strijd tegen het Gewest Gooi-en Vechtstreek. Maar vooral mag hij er trots op zijn dat hij de 's-Gravelandse kunstcollectie aan zijn omvang en zijn kwaliteit hielp. Geld vinden in de begroting voor weer een Harry Kuyten of een Colnot, kunstkoopster Renee Smithuis wijzen op zijn voorkeursrecht, zodat ze een reeds gesloten koop ongedaan moest maken, geen zee ging hem te hoog.
De raad volgde hem, soms schoorvoetend (alweer een schilderij, moet dat

Opening van "Het Kraaiennest" door burgemeester Kozijn en Flip Hamers

nou?) maar hij zette onverdroten door.

De samenvoeging

Zijn laatste kenmerkende optreden was toen de fusie tussen ‘s-Graveland, Loosdrecht en Nederhorst den Berg in vorm moest worden gegoten. In de talrijke vergaderingen speelde hij een hoofdrol, als strijdlustige tegenpool van de Loosdrechtse burgemeester Jos Gieskens. Dat waren heftige, soms komische bijeenkomsten, waarin hij de ’s-Gravelandse belangen op het scherp van de snede verdedigde. Helaas heeft later de Loosdrechtse lobby verhinderd dat het gemeentehuis van de nieuwe gemeente Wijdemeren in dat fraaie landgoed aan het Noordereinde is komen te staan. Dat vindt hij nog steeds erg jammer, zo ook de treurige gang van zaken, die resulteerde in het verlies van De Dobber.

Nadat ‘s-Graveland was opgegaan in de nieuwe gemeente Wijdemeren, bleef hij na zijn afscheid nog lang het burgemeesterschap beoefenen. Hij werd waarnemer achtereenvolgens in Castricum, Brummen, Driebergen-Rijsenburg, Weesp, Medemblik en Blaricum, een reeks waarin hij na lang nadenken Weesp als meest interessant kwalificeert.

Dit was de geschiedenis van Wim Kozijn, die 20 december 2001 zijn afscheid van ’s-Graveland “een dag om nooit meer te vergeten” noemde. In een bijbehorend document schreef J.A. van Kemenade, commissaris van de Koningin in Noord-Holland;

“Voor mij staat vast dat je het democratisch functioneren van het lokale bestuur en de goede toekomst van ’s-Graveland altijd met hartstocht op de eerste plaats hebt gesteld. Misschien zat je betrokkenheid je daarbij wel eens in de weg maar die is daarom niet minder oprecht geweest.”

En ex-commissaris en vriend Roel de Wit schreef:

Zijn enthousiasme over de prachtige gemeente en het mooie burgemeestersambt heeft hij door alle politieke stormen heen volledig behouden en dit wordt door velen in ‘s-Graveland ook duidelijk gewaardeerd.”

Pim Jongeneel, die hem de weg wees:

“Ik ben oprecht blij dat je later mijn bestuurszetel in de Nederlandse Gezinsraad heb willen overnemen. Het verlegde jouw mogelijkheden mede door de internationale contacten, terwijl de Raad de vruchten plukte van jouw kleurrijkheid en veelzijdigheid.”

En ambtenaar Martin Luif zei het zo:
“De man van grote lijnen. Alleen in details geínteresseert als het echt nodig is. Een geweldig geheugen. Altijd een beetje de schoolmeester gebleven. Graag uitleggen, overtuigen en argumenten bedenken. Een plezier om als ambtenaar met een sterke bestuurder te mogen samenwerken.”

Het lijken mij woorden “om nooit meer te vergeten”.

Co de Kloet

Het laatste bestuur van de gemeente ´s-Graveland.

Schenkingen

Van **Ab Koelink** een noord gemaakt door de smid Cor van de Linden

Geschonken tijdens de tentoonstelling een koolschaaf. Naam helaas niet (meer) bekend

Van Matsie de Jong een zaaimachine en een Keulspotje.

Helaas naam niet (meer) bekend

Vervolg schenkingen

Van Ellen de Soet twee albums met ansichtkaarten

Van Niek Steenvoorden diverse handgereedschappen

Van Nico Loohuizen een vlag van “De Dobber”

Van Jaap Wertheim een babyweegschaal waar hij zelf ook nog op gewogen is.

Oude ambachten herleven

Na maanden van foto's zoeken, afdrukken en in hoesjes doen, documenten opzoeken, foto-onderschriften schrijven en gereedschappen uitzoeken was het dan zover; De tentoonstelling in het weekend van 29 en 30 oktober, gehouden in "De drie Dorpen" was weer een feit.

Dit keer was het thema "Oude ambachten herleven". Natuurlijk zijn niet alle ambachten aan bod gekomen. Er is door de vrijwilligers een keuze gemaakt waarbij voorop stond dat we zowel foto's, als bijbehorende instrumenten of gereedschappen konden tonen.

Zo hadden polderwerkers een groot aandeel, aangezien vele inwoners van onze dorpen veel werkzaamheden in de polder hebben uitgevoerd, zoals turf baggeren, ruigt- en riet snijden. En takkenbossen hakken voor de bakkersovens. Tevens bezit de Historische Kring veel oude gereedschappen van deze ambachten. Dit werk heeft de dorpen gevormd.

De vrijwilligers waren zeer verheugd over de grote bezoekersopkomst, die alleen maar positieve reacties gaven en hun bewondering uitspraken over het vele werk wat hiervoor gedaan moet zijn.

Speciaal voor deze gelegenheid heeft Jan Hendriks een boekje geschreven over de verschillende smeden die, vanaf 1800, in de drie dorpen werkzaam zijn geweest. Er zijn nu geen smeden meer. Alleen enkele namen herinneren nog aan dit ambacht zoals de Smidsbrug en de Smidsakker.

Het boekje is voor € 7,50 te verkrijgen bij het verenigingsgebouw aan de Kerklaan.

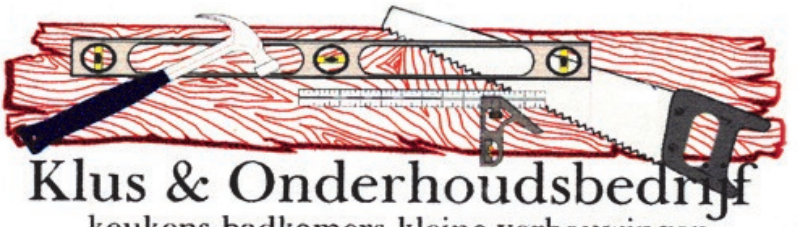

Klus & Onderhoudsbedrijf

keukens-badkamers-kleine verbouwingen

DIRK BROUWER

Krabbescheer 18 1241 VD - Kortenhoef

Tel: 035 - 6563908 - Mobiel 06 - 51035005

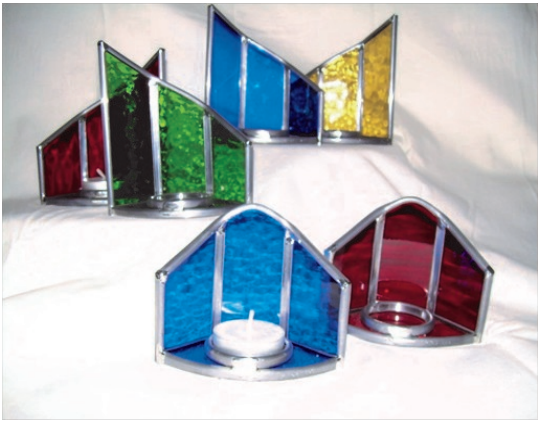

Glas in loodatelier

Piet Hendriks

Verkoop en restauratie

van glas in lood

Tijm 3 Huizen

Tel 035 5258682

www. piethendriks.nl

Fa. J.K. Smallenburg & Zn

Voor

Glas-Verf-Behang-Lijstenmakerij

Grubnellams

Voor

Schilderwerken-Renovaties

Tel/Fax:035-6560926 GSM:06-22610501 E-Mail: ejsmallenburg@gmail.com

Herfst op Hilverbeek ‘s-Gra

aveland (foto Koos Voorn)

Fa. J. de Kloet & Zn.
SCHILDER-,EN BEHANGWERK
LOOSDRECHT Tel. 035-582 54 33/06-54 606 244

KORTENHOEF

Als we het toch over historie hebben.....

Albert Heijn Landwaart al méér dan

90 jaar uw kruidenier in Kortenhoef e.o.

AH Landwaart Kortenhoef

Meenthof 37 1241 CZ Kortenhoef

Telefoon: 035-6561967

M/G BOUWBEDRIJF B.V.

E.Griffioen

Kortenhoefsedijk 181
1241 NA Kortenhoef
Tel: 035 656 4585

J. Meijers

Oud Loosdrechtsedijk 28
1231 NA Oud Loosdrecht
Tel: 035 582 8144

Sinterklaasviering

Sinterklaas, wie kent hem niet……

Door Gerrie van Rijn-Luijer

Wie is toch die persoon die al tientallen, zo niet honderden jaren, in de maand november ons dorp binnenkomt en na 5 december weer vertrekt. Wie is Sinterklaas? Dit stuk begint groot met de internationale geschiedenis van de Sint, hierna volgen we naar de Sint in Nederland, de Sint in Kortenhoef, 's-Graveland en Ankeveen en tot slot de Sint bij ons thuis.
Sinterklaas internationaal, wie was Sinterklaas?
Heilige bisschop Sint-Nicolaas kent een lange traditie. Paul Faber schreef hierover onder andere het volgende:
Of Sint-Nicolaas echt bestaan heeft is niet geheel zeker, maar er is een grote kans. De historische figuur die model zou hebben gestaan voor de Nederlandse Sinterklaas werd volgens de overlevering ongeveer 270 na Christus geboren in de havenplaats Patara in de Griekse provincie Lycië in Klein-Azië (het huidige Turkije). Zijn Griekse naam Nikolaos betekent zoveel als 'overwinnaar van het volk'. Hij werd bisschop van Myra en zou zijn overleden op 6 december 340.

Europa in

De eerste levensbeschrijving van Sint-Nicolaas uit 800 vormt de basis voor latere versies. Veel van deze verhalen hebben hun sporen nagelaten tot aan de dag van vandaag. In een van de bekendste verhalen redt Nicolaas drie arme meisjes van de prostitutie door anoniem drie beurzen met geld naar binnen te gooien. Zo kunnen ze toch een eerzaam huwelijk sluiten. Op basis van dit verhaal werd Sinterklaas ook gezien als beschermheilige voor jongeren die een goed huwelijk zoeken. Dit leidde later weer tot de zogenaamde 'vrijers' van taai-taai. De beurzen met geld echoën na in de hedendaagse chocolademunten.

In een andere legende kalmeerde de heilige een woedende zee gelegen zijn. Het verklaart ook waarom hij bij Nederlandse intochten per schip aankomt. Van latere datum is het verhaal over een miraculeuze redding van drie geslachte en ingezouten scholieren, waarmee Sint-Nicolaas beschermheilige werd van scholieren.

Kinderfeest

Nicolaas werd een van de meest geliefde katholieke heiligen in de Griekse en Russische kerk, maar rukte vanuit Italië op door West-Europa en bereikte zo ook de Nederlanden. Als onderdeel van zijn verering werd zijn sterfdag gevierd, op 6 december. Vaak werd een sterf- of naamdag gevierd vanaf de avond eraan voorafgaand. Zo werd 5 december sinterklaasavond. Met name scholieren vierden het Sint-Nicolaasfeest. Soms kregen ze een dag vrij en geld.

Op Jan Steens schilderij "Het Sint Nicolaasfeest" is te zien hoe een familie in huiselijke sfeer Sinterklaasavond viert. Het is een typisch Sinterklaasfeest met cadeaus en snoepgoed. Op de voorgrond staat een mand met allerlei lekkers, zoals taaitaai, wafels en appels. Rechtsachter heeft een jongen zijn kleine zusje in zijn armen. Het meisje houdt een speculaaspop in de vorm van de Sint vast. Kennelijk was snoepgoed in de vorm van de Sint in de 17e eeuw al gebruikelijk.

Sint duikt onder

De scheuring in de kerk ten tijde van de reformatie in de zestiende eeuw had echter grote gevolgen voor de rol van katholieke heiligen in het algemeen en dus ook voor Sint-Nicolaas. In de Nederlanden werd Sint-Nicolaas, vanaf de zestiende eeuw uit kerk en kunst verbannen en de katholieke gemeente verdween min of meer uit het openbare leven tot in de negentiende eeuw. Maar het Sint-Nicolaasfeest bleef bestaan. Het werd in huiselijke kring gevierd, getuigen onder meer de schilderijen van (de katholieke) Jan Steen. Kinderen werden getrakteerd en er werden cadeautjes gegeven in schoen en klomp en er werd snoep gestrooid. De roe was er ook al, als opvoedkundig instrument.

In de achttiende eeuw werden er prenten gemaakt waarop Sint-Nicolaas stond afgebeeld. Maar de heilige zelf was tot in de negentiende eeuw nooit 'in levende lijve' te zien. De bisschop was een onzichtbare aanwezigheid, die alles zag, goede kinderen beloonde en stoute kinderen strafte, een strenge, abstracte kindervriend, die in zijn eentje door het leven ging.

Sinterklaas in Nederland

Pas na de tweede wereldoorlog werd het Sinterklaasfeest niet alleen meer een feest voor kinderen, maar ook steeds meer volwassen deden er aan mee. Vanaf 1950 werd de aankomst van Sinterklaas in Amsterdam, op de nationale televisie uitgezonden De eerste televisiesinterklaas was Jan Gajentaan. Hij was ook de Amsterdamse Sinterklaas. Vanaf 1965 was de landelijke intocht op tv elk jaar in een andere plaats en werd Adrie van Oorschot de landelijke Sinterklaas. Adrie begon zijn carrière als goochelaar, sneltekenaar, buikspreker, imitator en poppenspeler, hij was dus een echte entertainer. Later was hij zeventien jaar producer bij de Vara; eerder werkte hij ook voor de KRO. „Ik verbeeld mij dat ik de angst voor Sinterklaas heb weggenomen", zei Van Oorschot eens in een kranteninterview. „Er waren vaak ouders die wilden dat ik hun kind een standje gaf, maar dat deed ik nooit. Ik deed ook nooit jolig, ging niet dansen met de kinderen of mijn tabbert omhoog doen om even te plassen. Dat kan niet. Sinterklaas is een gezellige oude opa, die met een boot vol cadeautjes komt."

Van Oorschot nam de rol van Sinterklaas 23 jaar op zich tot Bram van der Vlugt deze rol in 1986 overnam. Sinds 2012 is Stefan de Walle de

Adrie van Oorschot als Sinterklaas

nationale televisie Sint. Van Oorschot overleed in zijn geboorteplaats Vlissingen op 83- jarige leeftijd; hij ligt in ’s-Graveland op begraafplaats Berestein begraven. Op zijn grafsteen staan een staf en een mijter afgebeeld.

Sinterklaas in onze dorpen

Zie je op oude schilderijen afbeeldingen van Sinterklaas, op de site van de historische kring zie je ze niet. Kwam de Sint dan niet in onze dorpen, natuurlijk wel maar hij was bijna niet zichtbaar. Een van de weinige foto’s die er van het Sinterklaasfeest op de site van de HK staan is een foto, gemaakt in 1927 op de openbare lagere school in ’s-Graveland.

Vlak na de oorlog werden er voor de kinderen in Kortenhoef wel Sinterklaasfeesten georganiseerd, voor het eerst in het Rechthuis aan de Kortenhoefsedijk en later in Ruimzicht aan de Kerklaan. Hoogstwaarschijnlijk verzorgde mevrouw Beijer, van de garage, de kleding van de Sint en zijn gevolg. Zij heeft deze in ieder geval jarenlang beheerd. Toen in 1969 het eerst Sinterklaascomité werd opgericht, leende deze bij mevrouw Beijer de kleding.

Viering Sinterklaasfeest in 1927 op de openbare lagere school in 's-Graveland.

Het comité ging de Sinterklaasintocht van de dorpen 's-Graveland, Kortenhoef en Ankeveen organiseren. Wiep van Dalen speelde bij de oprichting van dit comité een grote rol. Wiep was een echte dorpsman, naast het Sinterklaascomité was hij onder andere ook actief bij de bouw van dorpshuis de "Dobber" en bij de oprichting van de speeltuin.
Hans Ververs was de eerste Sinterklaas tijdens de intocht in onze dorpen. Hij heeft dit gedaan tot 1998. Ook Hans was actief voor de gemeenschap, hij was o.a. verslaggever bij de lokale omroep en ook nauw betrokken bij de bouw van de "Dobber". Hans werd jarenlang bijgestaan door zijn schoonzoon Kees Bos, die de rol van Hoofdpiet vervulde.
Aan de intocht van de Sint ging heel wat vooraf. Marianne Loenen laat mij het oudste nog bewaarde draaiboek zien, dit is van 1976. Het draaiboek is erg gedetailleerd. Veel vrijwilligers zijn er nodig om deze dag tot een geslaagde dag te maken:

- 10.00 uur verzamelden Sint-Nicolaas, de Pieten, werkgroep en de grimeurs zich in het gebouw van Jeugdsoos Pluto aan het Noordereinde. Sint en de Pieten moesten hun eigen handdoek en een stukje zeep meenemen voor het afschminken. De Opel Blitz

Hans Ververs als Sinterklaas. Rechts burgemeester Kozijn

van Piet Raven is aanwezig en wordt opgetuigd met de eerder ingepakte dozen.

- 12.00 uur: Broodmaaltijd
- 13.30 uur: vertrek van surprise-uitdelers en de geluidswagen naar Ankeveen, om 13.45 gevolgd door de Sint en zijn Pieten.
- 14.00 uur officiele ontvangst van de Sint in Ankeveen, begeleidt door de muzikanten van de Vriendschapskring. Hierna volgt een rondrit door het dorp.
- 14.30 uur: vertrek richting ”Oudergaard” waar een aquarium aangeboden wordt.
- 15.15 uur: het paard, de zeeverkenners, de Opel Blitz en Amicitia staan klaar en Sint komt naar buiten, waar om 15.30 uur de officiële verwelkoming is door B&W en het bestuur van Pluto.
- 15.45 Vertrek rijtoer naar de Meenthof onder begeleiding van de muziekverenigingen.
- 16.15 Aankomst bij winkelcentrum de Meenthof. Sint begeeft zich tussen de mensen en verdwijnt om 16.30 uur onopvallend door Massink’s Fiebrotiek naar een klaarstaande auto, richting Pluto.
- 16.45 Sint in de zaal bij Pluto.
- 17.30 uur Na vertrek van de kinderen; afschminken en de zaal schoonmaken.

Het comité organiseerde de intocht ook in Ankeveen. In 1997 ging Ankeveen zijn eigen intocht organiseren. Sint komt de laatste jaren in Kortenhoef aan bij de Smidsbrug en gaat daarna naar de Meenthof. In Ankeveen komt hij aan bij de ijsbaan en wordt hij ontvangen op het Kerkplein.
Marianne Loenen is al meer 45 jaar betrokken bij het Sinterklaasfeest in onze dorpen. Ze kwam in 1969 in Kortenhoef wonen en werd, verenigingsmens als ze is, onmiddellijk als zodanig herkend door Wiep van Dalen. Marianne heeft het secretariaat op zich genomen maar daarnaast is zij ooit ook Hoofdpiet geweest en Spaanse Dame. Ook Koen van Beest en Wieco Boonstra zetten zich ieder jaar enorm in om de intocht tot een succes te maken door o.a. de financiën te regelen en door de sponsors te benaderen. Het lijkt allemaal vanzelf te gaan maar dat is écht niet het geval.
In de tijd dat Hans Ververs Sinterklaas was heeft hij twee keer de hulp van Hulpsinterklaas Harry Hesp in moeten roepen, omdat hij op de dag van de intocht niet aanwezig kon zijn. Toen Hans helemaal met zijn rol als Sinterklaas moest stoppen, is deze rol overgenomen door Cees van Oorschot, inderdaad: de zoon van de televisiesinterklaas Adrie van Oorschot. Cees is nog steeds onze Sinterklaas.

Sinterklaasoptocht langs de Emmaweg

De Sint bij ons thuis

In de loop van de tijd is het Sinterklaasfeest erg verandert. Kreeg je vroeger kleine en vaak nuttige cadeautjes. Tegenwoordig staan er vaak zakken vol cadeautjes voor de deur. Ook wordt er geknutseld om de mooiste surprises te maken en is het een trend om te dobbelen om cadeautjes. Kinderen en volwassenen doen allemaal mee .

Was de Sint vroeger in geen velden of wegen te zien, tegenwoordig worden de cadeautjes steeds vaker persoonlijk door de Sint binnengebracht. Het kan zomaar zijn dat u op 5 december bijvoorbeeld de Sinterklazen Jan Boom, Wim Molleman, Willem Luijer, meneer van Essen, Frans van Giessen, Rob de Sain, Bertus Bleesing, Herman Stuijver of één van de andere dorpse Sinterklazen ooit een keer bent tegengekomen.

Sinterklaas wie kent hem niet, Sinterklaas, Sinterklaas en natuurlijk…….

Bronnen
http://www.nemokennislink.nl/publicaties/de-geschiedenis-van-sint-nicolaas
http://www.trouw.nl/tr/nl/4324/Nieuws/article/detail/1746507/2004/03/13/Tv-sint-Adrie-van-Oorschot-overleden.dhtml
Weekblad Wijdemeren 14 augustus 2013
Gesprek met Marianne en Teus Loenen

Sinterklaas gestrand

Eind jaren '60 van de vorige eeuw strandde Sinterklaas onderweg naar Kortenhoef op de wijde Blik. Vlak voor de Nederlandse kust was de motor van zijn stoomboot na een zware storm gaan haperen, maar de machinepiet dacht ons dorp nog wel te kunnen halen. Helaas stond er die dag een stevige wind waardoor er op de wijde Blik enorme golven waren ontstaan. Voor de niet lekker lopende motor was het allemaal net iets te veel en sloeg in het zicht van de haven af. Wind en water kregen vat op het stuurloze schip en even later lag het langs de kant te dobberen in het riet.

Een visser die er zijn fuiken aan het inspecteren was zag het allemaal gebeuren en snelde er met zijn boot naar toe. Sint en Piet vroegen of de visser genegen was om de grote stoomboot naar Kortenhoef te slepen. De visser vertelde dat zijn 2pk buitenboordmotor veel te licht was om de zware stoomboot door de hoge golven van de Wijde Blik te slepen.

Ondertussen stonden de kinderen van Kortenhoef bij de kanaalbrug geduldig te wachten. Om de tijd te doden werd door de harmonie het ene na het andere sinterklaasliedje ingezet waarna er uit volle borst werd meegezongen. Het „Zie ginds komt de stoomboot" kwam hun oren uit. Ouders, notabelen en politie keken inmiddels verontrust op hun horloges en naar elkaar. Waar bleef Sinterklaas

Op de wijde Blik begon Sint, toen hij doorkreeg dat hij niet met zijn eigen schip kon aankomen, van woede te stampvoeten. Uiteindelijk stapten Sint en Piet bij de visser in de boot en voer men, de golven trotserend, naar het Badhuis.

Intussen was de politie de Vreelandseweg op en neer gereden om te kijken waar de goedheiligman bleef. Ze schoten wezenlijk in de lach toen ze het gezelschap in het vissersbootje zagen aankomen. Vanaf het badhuis heeft het politiebusje Sint en Piet vervolgens waardig naar de kanaalbrug gereden waar hen een warme ontvangst ten deel viel. Naar het schijnt is Sint nog een hele tijd erg verdrietig over het voorval geweest. Volgens de overlevering schaamde hij zich een beetje omdat zijn gedrag een bisschop onwaardig was.

(bron: Tussen water en wind van Jan Hendriks)

Van Huizen gesproken

Kortenhoefsedijk 52

Door Gerrie van Rijn-Luijer

Tijdens de tentoonstelling over oude ambachten zag ik een foto van het ouderlijk huis van mijn vader. Er stond bij dat in dit huis de kapperszaak van Chris Thomas heeft gezeten, maar…. mijn opa was daar ook kapper en eigenlijk weet ik hier niet zo veel van. Tijd dus om het uit te zoeken.

Het huis aan de Kortenhoefsedijk is nog niet zo oud. Het is gebouwd in 1928. Seijtje van de Velden en Frans Luijer hebben het laten bouwen. Seijtje is geboren op 21 augustus 1903 in het huis, net voorbij de Kattenbrug aan de linkerkant. Zij is een dochter van Neeltje van de Velden (1878-1905) en Pieter van de Velden (1878-1913). Neeltje en Pieter woonden daar tijdelijk omdat zij zelf een huis lieten bouwen (bij sommige nu bekend als het huis van Wil van Ome Ben). Seijtje is het enige kind uit dit huwelijk. Zoals u aan de sterfdatum kunt lezen is de moeder van Seijtje overleden toen Seijtje nog maar twee jaar oud was.

Het nieuwe huis was toen nog niet klaar. Neeltje heeft op haar sterfbed nog het behang voor de kamer uitgezocht. Na het overlijden van haar moeder is Seijtje in huis gekomen bij haar opa: Jan van de Velden, de vader van Ben en de opa van Gerard (de burgemeester van de Dijk) Haar vader is hertrouwd met Geertje Boom. Seijtje bleef bij haar opa wonen. Zij heeft het hier altijd erg goed gehad. Omdat er verder alleen maar mannen in huis waren moest ze, toen ze wat ouder werd, vaak wel hard meewerken, maar wie moest dat in die tijd niet. Uit het huwelijk van Pieter en Geertje is dochter Fietje geboren. Haar vader is overleden toen Seijtje nog maar 10 jaar oud was.

Seijtje trouwde in 1929 met Frans Luijer. Hij is een zoon van Hendrik Luijer en Aaltje Schaij. Hij was de jongste van 8 kinderen. Frans en Seijtje lieten het huis in bouwen op de grond die Seijtje van haar vader geërfd had. Ook het stuk grond tegenover het huis was van Seijtje. Na zijn trouwen begon Frans zijn eigen kapperszaak (met tabaksvergunning) in een voorkamer van het huis. De ingang van het huis zat toen nog in het midden. Links was de "mooie" kamer, rechts een ruimte voor de kapperszaak. Een slaapkamer op de benedenverdieping, twee slaapkamers boven en een rookhok ook boven (het was later altijd een feest als de eerste zelf gerookte rookworst van het jaar gegeten kon worden. Dit deden ze altijd op 26 november, de verjaardag van mijn vader Henk). Frans had de beginselen van kappersvak geleerd bij Jantje de Barbier die een kleine kapperszaak had tegenover de Hervormde kerk. Frans mocht daar inzepen. Hij heeft ook een korte cursus gevolgd waarvoor hij helemaal naar Utrecht moest. Veel meer dan het knippen van het zogeheten "bloempotkapsel" heeft hij daar niet geleerd. Hij had geen dagtaak aan het werken in de kapperszaak, daar was de zaak te klein voor. Er stonden twee kappersstoelen. De zaak was open na vieren en op zaterdag de hele dag, maar dan werd er alleen geschoren. Kosten: 10 cent. De laatste klant kwam op zaterdagavond meestal pas tegen tien uur (bijna altijd was dit Henk Kip, eigenlijk Henk Voorn maar omdat niemand hem tijdens het werken op het land ooit had zien plassen werd hij "Kip" genoemd). Vooral op zaterdagmiddag was het er gezellig druk. Naast het knippen en scheren had Frans nog tal van andere werkzaamheden; hij hield een paar

Frans en Piet Luijer langs de Kortenhoefsedijk

koeien in de stal achter het huis, deed polderwerk, was huisslachter (soms wel acht varkens in de week) en hij was schaapscheerder. Het was hard werken en soms ook heel zwaar, zo kwam veel hooi van het land aan de overkant van de weg, maar het was lastig om het thuis te krijgen. Met een praam werd het vervoerd tot aan de weg en daarna moest het uit de praam, over de weg naar de hooiberg.
Chris Thomas kwam in de oorlog als evacué uit Den Helder naar Kortenhoef. Hij ging helpen in de kapperszaak. Later heeft hij de zaak overgenomen. Hij betaalde zes gulden huur, inclusief de schoonmaak hiervan door Seijtje. Eind jaren vijftig huurde Chris een klein huisje naast Jan van Asselt (de turfsteker) en hij zette hier zijn zaak voort. Nog later ging hij naar de Rijck Loeverhof.

Frans en Seijtje kregen vier kinderen: Neel (1930- 2007), Henk 1932, Piet 1936, Alie 1941
Er was ruimte genoeg in het huis. Nog voor de oorlog kwamen de ouders van Frans inwonen. Zij woonden op het Dooie Eind, maar kookten daar op petroleum en dat werd in het oude huis te gevaarlijk. Zijn moeder

Frans en Seijtje Luijer

heeft hier maar veertien dagen gewoond, toen stierf zij (1938). Zijn vader maakte de laatste jaren van zijn leven deel uit van het gezin. Dit betekende ook dat er voor hem 's-avonds een maaltijd bereid werd, dit noemden ze "de papklok". In maart 1945 is hij overleden.
De jaren hierna werd het huis alleen door het eigen gezin bewoond. Henk trouwde in 1958 met Gerrie van Rijn en ging in de nieuwe buurt wonen. Samen kregen zij negen kinderen. Zoon Piet kwam met zijn vrouw Gerrie Verhoef, na hun trouwen in 1960, inwonen. Hun dochters Sietske en Hennie zijn er geboren. Later kregen Piet en Gerrie een huisje bij "de Spinnerij". Hier is hun zoon Frans geboren. In 1965 zijn Alie met haar man Wim Buma komen inwonen. Hun dochter Karin is hier geboren. Later verhuisden zij naar Kortenhoefsedijk 62, waar Martin geboren is. Oudste dochter Neel woonde al een aantal jaren in Huizen samen met haar man Jan Boerhout. Zij wilde graag terug naar Kortenhoef om voor haar ouders te zorgen. Frans overleed op 11 augustus 1972. Jaren later op 24 november 1985 is Seijtje overleden. De laatste jaren van haar leven had zij veel hulp nodig. Deze zorg is met heel veel liefde door Neel en Alie gegeven. Na de dood van Frans en Seijtje was het huis te groot voor Neel en Jan en hebben zij woningruil gedaan met zus Alie. Neel is overleden in 2007 maar haar man Jan woont nog steeds op nummer 62. Alie en Wim waren dus weer terug in het huis waar zij al eerder woonden. Zij wonen er nog steeds.
Ik weet inmiddels veel meer over mijn opa en oma en hoe zij leefden. Waar een tentoonstelling al niet goed voor is.

Bronnen: gesprekken met Alie Buma-Luijer en Henk Luijer

BLOKKER
KORTENHOEF

Winkelcentrum De Meenthof
Meenthof 42/A Kortenhoef
Tel. 035 - 656 04 91

oogzorg briljant
kijkt én luistert

oorzorg briljant
kijkt én luistert

Meenthof 40, 1241 CZ Kortenhoef. Tel 035 656 05 48
www.oogzorg-briljant.nl

Colofon

postadres: Kerklaan 89, 1241 CL Kortenhoef
bezoekuren: iedere woensdagavond van 20.00 uur tot 22.00 uur en iedere laatste zaterdag van de maand van 13.00 uur tot 16.00 uur
telefoon: 035 621 15 36 (secretaris)
mail: hkgloriosa@hetnet.nl
website: www.hk-kortenhoef.nl
bank: NL56 RABO 0149 3864 19

voorzitter:
Vacant
secretaris:
Koos (K) Voorn, Hugo de Grootstraat 38, 1215 EA Hilversum
06 237 640 60 koos@hk-kortenhoef.nl
penningmeester en ledenadministratie:
Johan (J.) Vermeulen, Kikkerbeet 19, 1241 VG Kortenhoef
06 –512 56 949 hk-ledenadm@kpnmail.nl
leden:
Jan Immerzeel, Jan Schriek, Henk Verhagen, Bruin Wallenburg, Jaap Wertheim
Ereleden:
Dhr. D. Buitenhuis, Dhr M. van Ee, Dhr J.C. Immerzeel, Dhr S.F.C. Kessel†, Mw. C. van den Velden-de Groot, Dhr A.D. Wumkes†
leden van verdienste:
Mw. M.A. Boeve-Bant, Dhr. J.B. Koster†, Dhr. J. Schriek, Mw. V. van Vliet

Lidmaatschap:
De contributie bedraagt minimaal € 15,00 per kalenderjaar
Postbezorging buiten de regio kost € 7,50 extra

Redactie:
Gerrie van Rijn-Luijer, Koos Voorn, Frans van Giessen, Jan Immerzeel en Jan Hendriks

Contact redactie:
06 237 64 060 koos@hk-kortenhoef.nl

Hotel & Partycentrum

"De Drie Dorpen"
Cannenburgerweg 51
1244 RG Ankeveen
T +31 (0) 35 656 11 87
F +31 (0) 35 656 23 56

Wijdemeren Tours

Voor al uw touringcar vervoer

Wijdemeren Tours
Cannenburgerweg 51
1244 RG Ankeveen
T +31 (0) 35 655 01 75
F +31 (0) 35 656 23 56
info@wijdemerentours.nl